

(Continuare din pag. 1: D.D. Prunariu.)

Iată-l pe cosmonautul român, invitat al publicației CURIERUL ROMÂNESC. Asadar, d-le general de flotilă aeriană Dumitru Dorin Prunariu, au trecut 20 de ani de când ați văzut din cer planeta natală. De când datează pasiunea pentru zbor?

Dumitru Dorin Prunariu: Eu, de când am văzut avioanele zburând pe cer, m-am jucat de-a aviația. Mi-aduc aminte că de mic construiam modele de avion din lemn. Mă învățeam cu ele până ameteam. Au fost primele experiențe vestibulare care mult mai târziu am înțeles ce înseamnă, din punct de vedere științific. Aveam 5 ani. Mai târziu, am aflat de primul satelit artificial al Pământului în 1957. Tatăl meu, care era inginer și care înțelegea perfect ce se întâmplă din punct de vedere tehnic și științific, mi-a explicat pe limbajul meu ce reprezintă acea realizare pentru omenire. Când Iuri Gagarin a zburat în 1961, am aflat cu surprindere că și omul poate să ajungă în afara atmosferei terestre. Pe atunci nu înțelegeam exact ce este cu atmosfera, ce înseamnă în afara atmosferei, cât de departe sunt planetele de Pământ, cât de departe sunt de Soare. Când am înțeles acest lucru, totul s-a concretizat printr-o activitate dedicată zborului.

M.M.: Când ați început să fiți fascinat de infinitele înălțimi?

D-D.P: Am fost fascinat, întotdeauna de zbor. În primul rând de zborul cu avionul pentru că pe vremea aceea cosmonautica mi se părea mult prea îndepărtată de posibilitățile unei țări ca România de a o aborda. Am dorit dintotdeauna să simt ceea ce înseamnă înălțimea. Când eram student îmi plăcea foarte mult să urc pe munte și să mă aflu cât mai sus, să stau noaptea culcat pe spate și să privesc stelele, să am senzația că zbor printre ele și nimic nu se mai afla în jurul meu. Apoi, în momentul în care am avut posibilitatea să aleg o anumită profesie, am ales-o pe cea de inginer de aviație. De ce? Pentru că nu numai zborul era interesant, ci și cum erau construite acele aparate de zbor. Părinții vroiau să rămân la Brașov, acolo unde m-am născut, am crescut și am fost educat de mic. În acel Brașov cunoscut prin Întreprinderea de construcții aeronautice, moștenitoare peste ani a faimoasei fabrici de avioane care a construit I.A.R. 80, al patrulea avion în lume în al doilea război mondial. Poate că acest spirit al celor care doresc să întreprindă lucruri mărețe, a celor care doresc să fie cât mai sus, s-a transmis în populația Brașovului și "a prins sământă", inclusiv în mine. Și am devenit student al Facultății de Aviație din București".

Dr. ing. Dumitru Dorin Prunariu (stânga) semnând în cartea de aur a Agenției Spațiale Canadiene.
Foto: © Maria Minciu.

M.M.: Poate de nenumărate ori, în anii adolescenței, ați repetat celebrele versuri din poezia celui mai mare poet național, Mihai Eminescu: "La steaua care a răsărit/ E-o cale atât de lungă/ Că mii de ani i-au trebuit/ Luminii să ne-ajungă". A fost un prim moment când ați intuit că veți ajunge la stele, nu în mii de ani, ci cu o durată în zile, ore și minute?

D-D.P: La stele, în vise, ajunseseam de multe ori, încă de când eram mic, iar Eminescu a fost și a rămas

poetul meu preferat. Aceste versuri, exact acelea pe care le-ați amintit dvs. acum, le-am recitat și eu, de data aceasta în spațiul cosmic la bordul Laboratorului spațial Saliut 6, tocmai pentru a accentua importanța pe care a dat-o un poet și un filosof român acestui zbor atât de departe.

M.M.: Din Montreal, Canada, profesorul universitar dr. Nicolae Mateescu Matte a avut o intervenție interesantă, domnia sa a refăcut întâlnirile sale cu cosmonautul român. Specificăm că dumnealui este unul din fondatorii "Dreptului internațional spațial și maritim", iar guvernul canadian i-a acordat cea mai

De la stânga la dreapta: Dumitru Prunariu, Monica Mateescu Matte și Nicolas Mateescu Matte la Agenția Spațială Canadiană.
Foto: © Maria Minciu.

importantă decorație, "Ordinul Canadei", iar un bulevard din Montreal îi poartă numele. Cu prilejul celui de-al 12-lea Congres al Asociației Exploratorilor Spațiului Cosmic desfășurat în Canada la Montreal în 1996, profesorului Nicolae Mateescu Matte i s-a înmănat premiul "The Cristal Helmet" la propunerea generalului de flotilă aeriană Dumitru Dorin Prunariu. Nicolae Mateescu Matte ne-a vorbit despre întâlnirile sale cu Dumitru Dorin Prunariu insistând, mai întâi, asupra momentului Dresda 1991.

Nicolae Mateescu Matte: Este momentul când la Dresda, la o reuniune a Federației Astrologice Internaționale, a participat și o delegație din România condusă de cosmonautul Dumitru Dorin Prunariu. Din această organizație face parte și Institutul de Drept Spațial al cărui președinte sunt. Am avut atunci bucuria și mândria să-l cunosc personal pe d-nul Prunariu. Trebuie să vă spun că m-a impresionat, nu numai ca un biruitor al spațiului, m-a impresionat modestia sa, cunoștințele sale și felul în care a încercat să prezinte România în perspectivă. Am discutat ore în șir cu Dumitru Dorin Prunariu și mi-am dat seama că era necesar, normal și urgent să facem legatură între Agenția Spațială Canadiană și viitoarea Agenție Spațială Română, aceasta din urmă fiind inițiativa d-lui Prunariu. În 1994 am inaugurat un cosmodrom pentru tineretul canadian în Quebec. În momentul în care s-a pus problema invitării a două personalități, una din vest și alta din est, eu l-am propus atunci pe Dumitru Prunariu. Domnia sa era, de departe, persoana cea mai potrivită care trebuia să reprezinte estul la această inaugurare din Canada. A venit nu numai ca un ambasador științific al lumii spațiale, dar și ca un profesor eminent care s-a adresat studenților mei multilingvi. În toamna lui 1996 mă pregăteam să plec la Beijing la o reuniune a Federației Astrologice Internaționale, când a sunat d-nul Prunariu și-mi spune: "Nu veți pleca la Beijing. Veți pleca la București..." "Ce caut la București?" Spre surpriza mea, Asociația Internațională a Astronauților și Cosmonauților al cărui membru fondator era d-nul Prunariu, îmi facuse o mare bucurie și onoare. Și anume, să-și desfășoare reuniunea anuală la Montreal, la Agenția Spațială Canadiană. Așa am avut posibilitatea să mă adresez celor mai importanți astronauți și cosmonauți din lume când mi s-a înmănat Casca de Cristal. Personalitatea lui Dumitru Prunariu se distinge prin inteligență, muncă și realizări. România trebuie să-l aplaude nu numai la 20 de ani de la aniversarea zborului său cosmic, dar și în continuare, la 25, 30, 40

de ani. România se onorează, onorându-l pe Dumitru Prunariu și generațiile viitoare când se vor gândi la cosmonautul român vor spune: "Și eu sunt român. Un român a fost în spațiul cosmic".

M.M.: Suntem ceea ce suntem datorită profesorilor noștri. Dumitru Prunariu, unicul român lansat în spațiul cosmic acum 20 de ani, l-a avut ca profesor la Institutul Politehnic din București, Facultatea de Aeronave, pe Nicolae Virgiliu Constantinescu. La rândul său, Nicolae Virgiliu Constantinescu a fost elevul lui Elie Carafoli și colaborator al lui Henri Coandă la un institut pe care acesta l-a creat la București. Nicolae Virgiliu Constantinescu a fost la Cap Canaveral și Houston în stagiile de perfecționare. A fost președintele Agenției Spațiale Române pe care, astăzi, o conduce elevul său Dumitru Prunariu. Contactat la Bruxelles, unde îndeplinește funcția de ambasador al României în Belgia, Excelența Sa N.V. Constantinescu a spus despre fostul său elev:

N.V.C.: Vreau să-l felicit pentru cei 20 de ani de când a zburat în cosmos, dar și pentru cei 25 de ani de când este inginer. Îmi aduc aminte foarte bine proiectul său de diplomă și după un an și proiectul de diplomă al soției sale, Crina. Cred că nu a fost întâmplător faptul că la acele cursuri care le-a făcut pentru a deveni cosmonaut a obținut rezultate

asa de bune din cauza școlii care l-a format. Când am auzit că este candidat cosmonaut, m-am bucurat foarte tare. Aveam un absolvent al Facultății de Aeronave care, poate, reușea să meargă în spațiu. Și a reușit! Și drumurile noastre s-au întâlnit tot timpul. De 10 ani am colaborat foarte strâns la Agenția Spațială Națională și d-nul Prunariu conduce cu foarte mare cinste această instituție pe drumul colaborărilor internaționale. Acordul cu Agenția Spațială Europeană l-am redactat împreună și sunt foarte multe amintiri din acești ani. Și cred că nu e lipsit de importanță să spunem că el a fost membru fondator și face, în continuare, parte din Comitetul Executiv de 9 astronauți și cosmonauți ai Asociației Exploratorilor Spațiului Cosmic.

M.M.: Mai visează Dumitru Prunariu cosmosul?

D-D.P: Cred că cine a ajuns odată în spațiul cosmic o să-l viseze toată viața. Pentru a ajunge în cosmos îți trebuie pasiune, iar dacă ai ajuns odată acolo, te îndrăgostești de ceea ce poți să faci, de modul de viață total diferit de cel terestru și de imaginile superbe pe care le poți avea de acolo asupra planetei natale.

M.M.: Cum a preconizat Agenția Spațială Națională sărbătorirea celor 20 de ani de la efectuarea acestui zbor în cosmos? Ne răspunde Dumitru Prunariu, de această dată în calitate de președinte al Agenției Spațiale Naționale.

D-D.P: În afară de echipajul cu care am zburat în spațiul cosmic, am invitat astronauți de la NASA pentru că am deja frumoase colaborări cu ei. Am invitat și astronauți ai Agenției Spațiale Europene și câțiva prieteni din țările învecinate care au zburat în cadrul aceluiași program Intercosmos. Aceștia s-au aflat cu soțiile la București în data de 14 mai 2001. În aula Academiei Române am avut un moment aniversar urmat de un simpozion științific organizat de Agenția Spațială Română alături de câteva instituții cu preocupări în domeniul aerospațial, printre care Academia Tehnică Militară, Institutul de Aviație Elie Carafoli și Politehnica bucureșteană, al cărui absolvent sunt. Au fost și câteva întâlniri oficiale la cel mai înalt nivel, dar și întâlniri cu studenții Universității din Brașov. Aici preconizăm o vizită la Întreprinderea de Construcții Aeronautice, care este o întreprindere cu tehnologie de vârf. Vom asista la inaugurarea unei expoziții filatelice dedicate acestui zbor, la lansarea unei noi emisii de timbre și a unei medalii comemorative. ◆